

de Broto (1966). *Majorala; majoralessa. Majoralia; majoralatge. Majorança. Majoria* [Llull]. *Majorista. Majoritat* [Llull]; *majoritari. Majúscul* [Belv.], llatí *majúscūlus* dim. de *major. Majoret*, i el gascò pirinenc: aran. *mažüráy*, Vall d'Aura *mayüráy* (a Guchen, *Bouts* d. M. IX, 184).

D'un *MAJORICARE 'tornar-se fort' que donà el judeo-cast. *mayorgar* 'prevaler, dominar', molt documentat ja en el S. XVI (MAYOR, DCEC III, 302b6-10), pogué sortir en cat. arcaic *mairegat, del qual no tenim altre testimoni que un ross. ant. *merogat 'adult': «davant anar als *meregats* a la constrictió» traduïnt «nativitatem baptismi in adultis oporteat precedere contritionem» (p. 590), que figura només en el ms. B de les *VidesR* (mentre que el ms. P sembla ometre'l¹⁵ com a mot no entès).

Majestat [Llull; Muntaner; FcAlegre, *AlcM*; *D*Ag., s. v. *mage*]: «Costança, emperadriu ça-enrere dels Grecs, a 'N Jayme II --- Com --- propòsit fos nostre, que sens la vostra excehētíssima presència Nós l'àbit no ag<u>ešsem en cor de pendre, e que per la vostra real *Magestat* honradament aquell reebéssem», pres del ll. *majestas*, -atis, 'grandesa'; *majestuós* [Lacav.], i algun cop *majestós*, *majestivol*; *majestàtic*, imitat de l'al. *majestätisch*; *majestuositat*.

Màxim [c. 1500, Cauliac], pres del ll. *maximus*, superlatiu corresponent al comparatiu *major*. *Màxima*, calcat del fr. *maxime* [Ss. xv-xvi], que es prengué del b. ll. (*sententia*) *maxima*, pròpiament 'idea d'aplicació extensíssima'; *maximós*, *màximum*, *màxime*.

CPRT.: *Majordom* [S. XIII], pres del b. ll. *majordomus*, síntesi de la frase llatina *major domūs* 'el més gran de la casa'. S'havia declinat etimològicament (amb *màger/major*): «el mercader --- cavalcant, el rey après, tot derrer, en son cavayl, e portava detrás, a l'arsó, una boneta per tal que semblàs *magerdom* del mercader», Desclot (NCL. III, 158.14).

«Blanquerna --- demanà --- per què ell anava tan cuytosament; respòs --- era *majordom* de un rey, qui'l trametia en una ciutat per apartell' hostal e per comprar aquelles coses que'l rey havia mester a sa honor ---»; «lo *majordom* del artiaça ac comprada carn --- e lo canonge de pobrea --- encontràs ab lo *majordome* de l'artiaça --- molt fo scandalizat e hirat lo *majordome*, e --- l'artiaça, al qual ho dix lo *majordome*», Llull (*Blanq.*, NCL. I, 226.23; II, 83.13); almenys en les dues primeres aparicions del segon pasatge sembla haver-hi oposició entre *majordom*, cas subjecte (en tots dos passatges), i aqueix cas de *majordome* complement, d'on pot deduir-se que Llull (com sigui que només ell podia mantenir alguna consciència de la caduca declinació) hi percebia un compost de *hom*, cas compl. *home* (i no pas de *DOMUS*), si bé és veritat que en els dos casos següents *majordome* fa de subjecte (seria que aquí el copista alterà repetint la forma immediata precedent?) En tot cas és segur, es remuntí això fins a Llull o només fins als escribes, que després aqueix anàlisi correspongué al sentit viu de la llengua.

Com es pot veure pel plural que li dóna JRoig: «los

dotze mots / dictats per tots / los *majossòmens*, / apòstols pròmens / de la apostòlica / una, cathòlica / e sàvia sgleya», JRoig (*Spill*, 14901); d'ací que l'aragonès antic, en manllevar-lo del català, en fes *mayordompne*, com figura en els *Fueros de Aragón* de c. 1300 (Tilander, § 266.28) i en un inv. de 1356 (BRAE IV, 207). «*Majordom*: archarius, oconomus, praefectus domus», OPou (*TbPu.*, 160); «El senyor infant En Pere, germà del dit senyor rey, serví en aquell dia de ofici de *majordom* a la taula real», Cròn. del Cerimoniós. En alguns punts es diu del fadrí major de la Festa major, i això fins a la de Benasc, on «tres *majordóns*, dan ramos, fan es marradetes» ('giravoltes'), «dels menos balladós en yei que s'hi posaran: *mayordomos* són y el ball faran» (1965) (així continua fins a Bielsa: «a la Fiesta es *mayordomos* llevaban una cinta roya de 3 metros; después, de Oága, regalaban el pollo», «el que le daban el ramo quedaba para *mayordome* de l'altro año», 1965).

Una conseqüència d'aqueix anàlisi secundari fou que el femení, en lloc de *majordoma* vagi ser *majordona*, avui general (*la mažurdóna*, Bna. almenys) [segle XVI, *D*Ag.; 1607, *AlcM*] no sols a tot el Princ., sinó també en ross. (Tuès, 1959), i comú fins entre la gent de llinatge, com el B. de Maldà: «lo Sr. Comte de Montagut, famós violista --- dient ell de la viola --- la sua *majordona*» (Coll. B. V., 210). *Majordomia* [1324]. *Majordomat*.

Majorment. Des del principi apareix com a partícula destacada de *major*. De primer pot anar en la forma de cas subjecte *màjermment* (V. ex. de les *VidesR*): «no-us en podem tant dir que encara no aja més de folia Diable --- gardar-nos devem d'aquestes coses que odides avem, e gardar-nos devem *màjermment* de temtació de Diable e del seu engan», *Hom.*, 6v; alguns casos en Desclot (veg. en l'ed. NCL. v, 219); «lo rey Frederic en açò no entén haver feta desconexença vers la egleya, *magerment* que en tot ço que eyll féu ab l'emperador per si e per son fill, protestà e salvà --- la rahó de la egleya (4 vegades)», a. 1315 (Finke, *Acta Ar.* III, 289, 290).

«Molt fo planta l'abadessa per totes gents e per totes les dones del monestir, e *majormment* per sor Nathana», «d'aquí avant no-s podia destruir aquell ordenament, e *majormment* per regiment d'altre apostoli elet per la art on fo eleta l'abadessa Natana», *Blanq.* (NCL. I, 143.5; II, 252.20). «La donzella --- / qui-n porta bon exemple / no pot de si donar; / ne trop volenterosa / deu ésser a ballar, / *majormment* lla hon hòmens / haja, ne a burlar, / n'ésser trop graciosa / ---», Eiximenis (proficat en el *Li. de les Dones*, cap. 29, *EntreDL* I, 190: 12.3); «si yo negava que-m dolgués la mort de Scipió, mentiria, car greu m'és que sia destituit de tal amic --- mas no freitru de consolació: yo mateix m'aconhort, e *majormment* de un remey que són cert: que en mi no és aquella error que en molts és --- creents que lurs ànimes sien mortes ab lo cors», BMetge (*Somni* I, NCL., 41.25).

Ja aquí i, més clar, en el cas següent, s'acosta a un ús conjuncional: «Senyor, e no sabíeu vós lo nom del